

Årsregnskap 2023

Landbruks- og matdepartementet

Ledelseskommentarer til årsregnskapet 2023 - LMD

Formål og revisjonsordning:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) skal dekke et bredt forvaltningsområde gjennom sitt ansvar for landbruks- og matpolitikken. Ansvarsområdet til departementet er matproduksjon og matpolitikk, jordbruk, skogbruk, reindrift, kulturlandskap, miljø, ressursvern, høstbare viltressurser og utvikling av nye landbruksbaserte næringer. Departementet er en viktig premissleverandør når det gjelder internasjonale spørsmål, regionalpolitikk, arealplanlegging og forbrukerspørsmål. LMD har ansvar for en stor del av virksomheten i hele verdikjeden for mat fra primærprodusent til forbruker. Departementet er også et betydelig forskningsdepartement, med to underliggende forskningsinstitutter.

Total utgiftsbevilgning på LMDs ansvarsområde utgjør 31,2 mrd. kroner, hvorav 1,1 mrd. disponeres av departementet. Resterende bevilgning fordeles til, og regnskapsføres av, underliggende virksomheter på bakgrunn av tildelingsbrev. Virksomhetene redegjør for dette i sine respektive årsrapporter.

Departementet fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Det er Riksrevisjonen som reviderer LMD. Revisjonsberetningen for årsregnskapet vil bli publisert på regjeringen.no sammen med årsregnskapet, når denne har blitt offentlig tilgjengelig.

Bekreftelse:

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av LMDs disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold:

Departementet regnskapsfører midler over budsjettkapitler som dekker bl.a. driften av departementet, kunnskapsutvikling og beredskap i to forskningsinstitutter, forskningsmidler til Norges forskningsråd og støtte til organisasjoner, jfr. budsjettforelegg i Prop. 1 S.

Departementet har fullmakt gjennom romertallsvedtak V, jf. Prop. 1 S, til å selge eiendommer innenfor en nærmere angitt ramme. Departementet har i 2023 ikke solgt eiendom, og har derfor heller ikke fått innbetalinger knyttet til dette, jf. note 1.

Artskontorrapporteringens note 3 viser en liten økning i utbetalinger til drift i 2023. Departementet har husleieutgifter både for egne lokaler og for Svalbard globale frøhvelv. Økningen fra 2022 til 2023 skyldes hovedsakelig prisøkning, samt en tilleggsavtale for Svalbard globale frøhvelv.

Departementet fikk innbetalt 10,0 mill. kroner i avdrag fra Statskog SF, jf. note 6. Et lån ble gitt til Statskog SF i 2022 i forbindelse med kjøp av aksjene i AS Meraker Brug.

Økningen fra 2022 til 2023 i utbetalinger til tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten, jf. note 8, skyldes hovedsakelig den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet i revidert nasjonalbudsjett 2023.

Oslo, 14. mars 2024

Anne Marie Glosli
Departementsråd

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for LMD er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) regnskapet følger kalenderåret
- b) regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- d) utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

LMD er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. LMD tilføres ikke likviditet gjennom året, men har trekkrettighet på vår konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger LMD står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som LMD har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som LMD disponerer. Kolonnen «samlet tildeling» viser hva LMD har fått stilt til disposisjon i Prop. 1 S, inkludert budsjettendringer gjennom året og som ikke er tildelt våre virksomheter eller virksomheter under andre departement for hver kombinasjon av kapittel/post. Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser LMD står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

LMD har ikke avgitt belastningsfullmakter i 2023.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del, som viser regnskapstall LMD har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og

en nedre del, som viser eiendeler og gjeld som inngår i LMDs mellomværende med statskassen. LMD har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført, og derfor ikke vist i inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Notene viser forskjellen mellom beløp LMD har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i LMDs kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp LMD har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

LMD har innrettet bokføringen slik at vi følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøptransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Årsregnskap 2023
Landbruks- og matdepartementet

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2023

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindretgift*
1100	Landbruks- og matdepartementet	01	Driftsutgifter	A, B	186 221 000	176 843 789	9 377 211
1100	Landbruks- og matdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	7 188 800	2 655 748	4 533 052
1100	Landbruks- og matdepartementet	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer	A, B	8 253 000	4 699 997	3 553 003
1100	Landbruks- og matdepartementet	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	A, B	292 000	292 000	0
1112	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	A, B	109 386 000	109 386 000	0
1115	Mattilsynet	01	Driftsutgifter	A, B	2 000 000	1 671 019	328 981
1136	Kunnskapsutvikling m.m.	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	A, B	267 963 000	267 963 000	0
1137	Forskning og innovasjon	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd	A, B	200 090 000	200 090 000	0
1137	Forskning og innovasjon	51	Basisbevilgning m.m. Norges forskningsråd	A, B	203 087 000	203 087 000	0
1137	Forskning og innovasjon	70	Innovasjonsaktivitet mv.	A, B	2 818 000	2 818 000	0
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	70	Støtte til organisasjoner	A, B	43 508 000	43 508 000	0
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser	A, B	1 562 000	1 159 421	402 579
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)	A, B	8 046 000	8 046 000	0
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	74	Opplysningsstiltak landbruket	A, B	1 000 000	1 000 000	0
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	21	Spesielle driftsutgifter, Svalbard globale frøhvelv	A, B	13 490 000	12 772 123	717 877
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	50	Miljøregistreringer i skog	A, B	6 647 000	6 647 000	0
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	71	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skoggenetiske ressurser	A, B	8 119 000	7 364 292	754 708
1141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.	75	Organisasjoner – høstbare viltressurser	A, B	7 051 000	7 051 000	0
1142	Landbruksdirektoratet	60	Tilskudd til veterinærdekkning	A, B	4 301 000	4 301 000	0
1142	Landbruksdirektoratet	71	Tiltak for bærekraftig reindrift	A, B	300 000	0	300 000
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	A, B	15 984 000	15 984 284	-284
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	1 110 000	60 000	1 050 000
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	A, B	15 265 000	15 265 000	0

Årsregnskap 2023
Landbruks- og matdepartementet

1161	Myndighetsoppdrag og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmeninger	A, B	17 326 000	17 326 000			0
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter	B	0	1 046 921			
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter	B	0	1 594 017			
Sum utgiftsført						1 131 007 800	1 112 631 611		

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merinntekt og mindreinntekt(-)
4100	Landbruks- og matdepartementet	01	Refusjoner m.m.	135 000	158 128	23 128
4136	Norsk institutt for biøkonomi	30	Husleie	19 915 000	19 915 000	0
4162	Statskog SF - forvaltning av statlig eierskap	90	Avdrag på lån	10 000 000	10 000 000	0
5652	Statskog SF - renter og utbytte	80	Renter	11 200 000	15 068 050	3 868 050
5652	Statskog SF - renter og utbytte	85	Utbytte	102 800 000	102 800 000	0
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse inntekter	0	210 940	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	0	16 985 774	
Sum inntektsført				144 050 000	165 137 892	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer		947 493 719
60047001	Norges Bank KK /innbetalinger	153 405 561
60047002	Norges Bank KK/utbetalinger	-1 096 241 482
711001	Endring i mellomværende med statskassen	-4 657 798
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2023	2022	Endring
6260	Aksjer	11 692 240	11 692 240	0
6270	Statskog SF innskuddskapital	3 685 000 000	3 685 000 000	0
6330	Lån til Statskog SF	290 000 000	300 000 000	-10 000 000
711001	Mellomværende med statskassen	-14 549 783	-9 891 984	-4 657 798

*Skraverte felt skal ikke fylles inn.

** Samlet tildeling er ikke redusert med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring.

Årsregnskap 2023
Landbruks- og matdepartementet

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
1100 01	8 512 000	177 709 000	186 221 000
1100 21	5 029 000	2 159 800	7 188 800
1100 45	5 440 000	2 813 000	8 253 000
1100 50	0	292 000	292 000
1112 50	0	109 386 000	109 386 000
1115 01	0	2 000 000	2 000 000
1136 50	0	267 963 000	267 963 000
1137 50	0	200 090 000	200 090 000
1137 51	0	203 087 000	203 087 000
1137 70	0	2 818 000	2 818 000
1138 70	0	43 508 000	43 508 000
1138 71	198 000	1 364 000	1 562 000
1138 72	0	8 046 000	8 046 000
1138 74	0	1 000 000	1 000 000
1139 21	2 000 000	11 490 000	13 490 000
1139 50	2 000 000	4 647 000	6 647 000
1139 71	806 000	7 313 000	8 119 000
1141 75	0	7 051 000	7 051 000
1142 60	0	4 301 000	4 301 000
1142 71	0	300 000	300 000
1149 73	0	15 984 000	15 984 000
1150 21	0	1 110 000	1 110 000
1161 70	0	15 265 000	15 265 000
1161 75	0	17 326 000	17 326 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger (-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1100 01		9 377 211		9 377 211				9 377 211	8 885 000	8 885 000
1100 21	"kan overføres"	4 533 052		4 533 052				4 533 052	4 420 000	4 420 000
1100 45	"kan overføres, kan nyttes under post 50"	3 553 003		3 553 003				3 553 003	5 533 000	3 553 000
1100 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1112 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1115 01		328 981		328 981				328 981	100 000	100 000
1136 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1137 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1137 51		0		0				0	Ikke aktuell	
1137 70	"kan overføres"	0		0				0	5 818 000	0
1138 70		0		0				0	Ikke aktuell	
1138 71	"kan overføres"	402 579		402 579				402 579	2 662 000	403 000
1138 72		0		0				0	Ikke aktuell	
1138 74		0		0				0	Ikke aktuell	
1139 21		717 877		717 877				717 877	575 000	575 000
1139 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1139 71	"kan overføres"	754 708		754 708				754 708	29 594 000	755 000
1141 75		0		0				0	Ikke aktuell	
1142 60		0		0				0	Ikke aktuell	
1142 71	"kan overføres"	300 000		300 000				300 000	300 000	300 000
1149 73	"kan overføres"	-284		-284				-284	31 636 000	0
1150 21	"kan overføres"	1 050 000		1 050 000				1 050 000	1 210 000	1 050 000
1161 70		0		0				0	Ikke aktuell	
1161 75		0		0				0	Ikke aktuell	

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Generelle fullmakter:
i henhold til rundskriv R-116 fra Finansdepartementet kan departementene belaste utgifter på kapittel 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. LMD har belastet kap. 1633, post 01 | 2023 med kr 1 594 017,-.

Stikkordet-kan overføres:
LMDs bevilgninger på følgende kapitler og poster har stikkordet "kan overføres"; 1100 21, 1137 70, 1138 71, 1139 71, 1149 73 og 1150 21.

Stikkordet-kan benyttes under:
LMDs bevilgning på kapittel 1100 post 45 har stikkordet "kan overføres, kan benyttes under post 50".

Mottatte belastningsfullmakter:
LMD har mottatt belastningsfullmakt fra Statsministerens kontor, kapittel 0021 Statsrådet post 01, for 2023 på kr 1 050 000,-. LMD har benyttet kr 1 046 921,-, altså et mindreforbruk på kr 3 079,-.
LMD har mottatt belastningsfullmakt fra KDD, kapittel 500, post 45, for 2023 på kr 190 000,-. Belastningsfullmakten er ikke benyttet.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre):
LMD har i 2023 ikke gitt belastningsfullmakter.

Romertallsvedtak:
Stortinget har gitt departementet fullmakt gjennom romertallsvedtak II punkt 2 jf. Prop 1 S, Innst. 8 S (2022-2023) til å overskride bevilgningen på kap. 1100 post 45 med et beløp som tilsvarer merinntekter fra salg av eiendom avgrenset oppover til 25 mill. kroner. Ubenyttet Stortinget har gitt departementet fullmakt gjennom romertallsvedtak V jf. Prop 1 S, Innst. 8 S (2022-2023) til å selge eiendommer for inntil 25 mill. kroner i 2023.
LMD har ikke inntekter fra salg av eiendom i 2023.

Mulig overførbart beløp:
Mulig overførbart beløp beregnes i hele tusen kroner. LMD har mottatt brev fra Finansdepartementet og overføringene er godkjent overført til 2024.
Mulig overført beløp beregnet av virksomheten, og som stemmer med godkjente overføringer, gjelder postene, 1100 01, 1100 45, 1138 71 og 1139 21.
LMD har gitt tildelingsbrev til underliggende virksomheter eller virksomheter under andre departement, slik at godkjente overføringer må sees i sammenheng med disse virksomhetene, Mattilsynet, Landbruksdirektoratet og Statsforvalteren. Dette gjelder følgende kapitler og poster: 1100 21, 1115 01, 1139 71, 1142 71 og 1150 21.

Årsregnskap 2023
Landbruks- og matdepartementet

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2023

	Note	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	19 928 003	19 458 433
Andre innbetalinger	1	145 125	301 000
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>20 073 128</i>	<i>19 759 433</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	133 141 787	127 964 057
Andre utbetalinger til drift	3	57 057 463	55 938 067
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>190 199 250</i>	<i>183 902 123</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		170 126 122	164 142 690
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av andre fordringer	6	10 000 000	0
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>10 000 000</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	773 281	1 859 056
Utbetaling til kjøp av aksjer, kapitalinnskudd	4, 9	0	2 324 900 000
Utbetaling av andre langsiktige fordringer	5, 9	0	300 000 000
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>773 281</i>	<i>2 626 759 056</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		-9 226 719	2 626 759 056
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	7	117 868 050	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>117 868 050</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	8	920 065 063	876 787 802
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>920 065 063</i>	<i>876 787 802</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler **			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		210 940	169 070
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		16 985 774	15 735 750
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		1 594 017	3 218 531
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>-15 602 697</i>	<i>-12 686 289</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		947 493 719	3 655 003 258

Årsregnskap 2023
Landbruks- og matdepartementet

Oversikt over mellomværende med statskassen ***

Eiendeler og gjeld	2023	2022
Fordringer på ansatte	54 100	83 033
Konter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-5 479 413	-4 999 677
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****	-9 129 374	-4 977 657
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)	4 904	2 317
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	0
Sum mellomværende med statskassen	9	-14 549 783

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Annen leieinntekt	19 928 003	19 458 433
Sum salgs- og leieinnbetalinger	19 928 003	19 458 433
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	145 125	1 000
Salgssum anleggsmidler, avgiftsfri	0	300 000
Sum andre innbetalinger	145 125	301 000
Sum innbetalinger fra drift	20 073 128	19 759 433

Kommentarer til noten:

Annen leieinntekt: Husleieinntekter fra NIBIO, jf. Prop 1 S, Innst. 8 S (2022-2023).

Anne driftsrelatert inntekt: Dette gjelder tilfeldige inntekter som varierer fra år til år.

Salgssum anleggsmidler, avgiftsfri: Det ble i 2022 innbetalt rest fra salget av Staur gård i 2020.

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	108 131 767	107 400 117
Arbeidsgiveravgift	16 985 774	15 735 750
Pensjonsutgifter*	11 218 015	8 317 445
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 324 227	-5 832 292
Andre ytelser	1 130 458	2 343 037
Sum utbetalinger til lønn	133 141 787	127 964 057

Antall utførte årsverk:

118

121

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 11,4 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 12,0 prosent.

Kommentarer til noten:

Andre ytelser: I 2022 hadde departementet utgifter til Inntektsutvalget for jordbruket.

Årsregnskap 2023
Landbruks- og matdepartementet

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	37 003 422	34 206 030
Vedlikehold egne bygg og anlegg	11 880	144 074
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 099 040	2 324 875
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 433 371	6 121 307
Mindre utstyrsanskaffelser	373 705	206 062
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 610 206	1 233 513
Kjøp av konsulent tjenester	1 975 184	981 664
Kjøp av andre fremmede tjenester	2 460 789	2 389 073
Reiser og diett	5 155 545	3 999 717
Øvrige driftsutgifter	4 934 320	4 331 751
Sum andre utbetalinger til drift	57 057 463	55 938 067

Kommentarer til noten:

Husleie; Gjelder husleieutgifter for departementets lokaler og Svalbard globale frøhvelv. Økningen fra 2022 til 2023 skyldes hovedsakelig prisøkning, samt en tilleggsavtale for Svalbard globale frøhvelv.

Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.; Det var i 2022 ekstra utgifter i forbindelse med utbedringer på departementets eiendom i Sikkilsdalen.

Kjøp av konsulent tjenester: Utgifter til saksomkostninger har vært høyere i 2023 enn i 2022.

Reiser og diett; Det har vært noe mer reising i 2023 etter korona-pandemien.

Note 4 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	773 281	1 859 056
Sum utbetaling til investeringer	773 281	1 859 056

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	2 324 900 000
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	2 324 900 000

Kommentarer til noten:

Det ble i 2022 foretatt kapitalinnskudd til Statskog SF, jf. Prop. 6 S, Innst. 47 S (2022-2023).

Årsregnskap 2022
Landbruks- og matdepartementet

Note 5 Utbetaling av andre langsiktige fordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Andre langsiktige fordringer, lån til Statskog SF	0	300 000 000
Sum utbetaling av andre langsiktige fordringer	0	300 000 000

Kommentarer til noten:

Det ble i 2022 innvilget statslån til Statskog SF, jf. Prop. 6 S, Innst. 47 S (2022-2023).

Note 6 - Innbetaling av andre fordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Avdrag på lån	10 000 000	0
Sum innbetaling av andre fordringer	10 000 000	0

Kommentarer til noten:

Avdrag fra Statskog SF for 2023 ble bevilget i Prop. 118 S, Innst. 490 S (2022-2023).

Note 7 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2023	31.12.2022
Renter, Statskog SF	15 068 050	0
Utbytte, Statskog SF	102 800 000	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	117 868 050	0

Kommentarer til noten:

Renter fra Statskog SF: Renter for 2023 ble bevilget i Prop. 118 S, Innst. 490 S (2022-2023).

Utbytte fra Statskog SF: Utbytte for 2023 ble økt i Prop. 118 S, Innst. 490 S (2022-2023).

Utbytte fra Statskog SF: Utbytte for 2022 ble satt ned til kr 0,-, Prop. 6 S, Innst. 47 S (2022-2023). Opprinnelig utbytte på kr 25 100 000 inngår i innskuddskapitalen til Statskog SF.

Note 8 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2023	31.12.2022
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	793 316 884	760 083 000
Tilskudd til kommuner	450 000	0
Tilskudd til fylkeskommuner	100 000	0
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	64 915 678	52 663 500
Tilskudd til ideelle organisasjoner	53 648 443	54 980 500
Tilskudd til statsforvaltningen	2 083 571	3 000 000
Tilskudd til utlandet	5 550 487	6 060 802
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	920 065 063	876 787 802

Kommentarer til noten:

Økningen fra 2022 til 2023 skyldes hovedsakelig den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen av budsjettet, jf. Prop. 118 S, Innst. 490 S (2022-2023).

Note 9 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	11 692 240	0	11 692 240
Statskog SF innskuddskapital	3 685 000 000	0	3 685 000 000
Andre langsiktige fordringer, Lån til Statskog SF	290 000 000	0	290 000 000
Obligasjoner	0	0	0
Sum	3 986 692 240	0	3 986 692 240
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	54 100	54 100	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	54 100	54 100	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-9 488 756	0	-9 488 756
Skyldig skattetrekk	-5 479 413	-5 479 413	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-9 806 792	-9 124 470	-682 322
Sum	-24 774 960	-14 603 883	-10 171 078
Sum	3 961 971 380	-14 549 783	3 976 521 162

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 9 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Aksjer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balansført egenkapital i selske	Balansført verdi i regnskap*
Graminor AS ¹⁾	01.01.2002	2991	28,2	28,2	-82.000	78 286 000	7 612 240
Kîmen Såvarelaboratoriet AS ¹⁾	22.06.2002	510	51,0	51,0	-852.000	9 809 000	4 080 000

Balansført verdi 18.12.2023

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balansført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

¹⁾ Årsresultat og egenkapital er fra 2022.

Kommentarer:

Annen kortsiktig gjeld, Spesifisering av bokført avregning med statskassen; Gjelder hovedsakelig husleiefaktura fra Statsbygg med fakturadato i 2023 som er betalt i 2024.

Annen kortsiktig gjeld, Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen; Gjelder hovedsakelig avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse.

Riksrevisjonen

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Org. Nr.: 972417874

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Landbruks- og matdepartementet for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2023. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 947 493 719 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- gir årsregnskapsoppstillingene med noter et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2023 og kapitalposter per 31. desember 2023, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av departementet i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon (ledelseskomentarer)

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i ledelseskomentarene som er en del av årsregnskapet. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke ledelseskomentarene.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese ledelseskomentarene. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom ledelseskomentarene, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt ledelseskomentarene ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom ledelseskomentarene fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at ledelseskomentarene:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapet som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av departementets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at departementet har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er vi ikke kjent med forhold som tilsier at departementet har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo, 30. april 2024

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Lisbeth Nybøe
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.

